

Vanfælighed, og jeg skal derfor afholde mig fra at rejse en Diskussion om dette Forhold her i Salen. Derimod skal jeg tillade mig at sige et Par Ord med Hensyn til det sidste Punkt, som den høitærede Konseilspræsident fremhævede, og som han piensynlig ogsaa lagde størst Vægt paa, nemlig Skattepørgsmaalet. Den høitærede Konseilspræsident sagde, at dette var et Bidnesbyrd om, at vi fra vor Side ogsaa gjorde denne Sag til et Partispørgsmaal. (Udbrydelse af Konseilspræsidenten). Saaledes vare omtrent den ærede Ministers Ytringer. Jeg vil paa ingen Maade frides om Berettigelsen til at opfatte et hvilket som helst Samfundsspørgsmaal som et Partispørgsmaal; men ser den høitærede Konseilspræsident da ikke, at, naar han staar paa sit Standpunkt og vil, at vi skulle gaa den Vej, som han vil, saa staar han lige saa godt paa et Partistandpunkt som vi? Hvad er Forskjellen imellem den nuværende — og den tidligere — Regjering og det nuværende Flertal i denne Sal? Det er den, at den nuværende Regjering har stillet sig til Opgave at bevare det Bestaaende, at den vil, at det skal blive, som det er, medens vi ville Fremskridt. Men dette er to Standpunkter, som ere fuldt berettigede Partistandpunkter, og naar den høitærede Konseilspræsident derfor hævder, at han vil, at Udgifterne skulle dækkes af de ordinære Indtægter, saa er dette et Partistandpunkt, som — det indrømmer jeg — er ligesaa berettiget, som det er berettiget fra vor Side at fordrø, at saadanne Udgifter skulle dækkes paa extraordinære Maade.

Konseilspræsidenten (Fonnesbech):

Jeg tror ikke, at de Ytringer, som jeg fremkom med vedrørende disse Udgifter, kunde give tilstrækkelig Anledning til saadant Gjensvar som det, der blev givet af det ærede Medlem for Præstø (Vossén). Overfor dette ærede Medlem og overfor det ærede Medlem for Maribo (Frederiksen) vil jeg kun sige, at jeg ikke staar paa noget andet Standpunkt end de, naar Salen er om at vælge en retfærdig Basis; men det, som er det store Spørgsmaal og som paa ingen mulig Maade er afgjort gennem Formue- og Indkomstskatssystemet, er, om det Standpunkt, som de Herrer, der særlig interessere sig for en Formue- og Indkomstskat, indtage, overhovedet er retfærdigt. Jeg for mit Vedkommende vil udtale — hvad jeg ogsaa tidligere har tilladt mig at sige —, at det rene Indkomstskatprincip efter min Mening er en ligefrem Uretfærdighed. Jeg vil dertil sige, at jeg, selv om man i Theorien og Principet kunde opstille Noget, der kunde tiltale en vis Retfærdighedsfølelse, har for megen Erfaring til, at jeg ikke skulde vide, at det er umuligt at gennemføre det saaledes, at det mere end en hvilken som helst anden Beskatningsmaade overfor de enkelte Borgere bliver et Bidnesbyrd om Retfærdighed. Jeg

mener ikke, at der er den fjerneste Tvivl om, at man meget vel kan bruge en Indkomstskat eller en Formue- og Indkomstskat ved større og betydeligere Leiligheder, hvor Menneskenes Sind ere oppe og villige til at bære Byrden uden at kritisere, om de ere fuldkommen retfærdig fordelte eller ikke; men jeg nævner heller ingen Tvivl om, at den almindelige Misforståelse, som har vift sig overalt, hvor en Indkomstskat har været indført, har sin Grund deri, at baade den Eine og den Anden er istand til at paavise Exempler paa, at den har ramt uretfærdig trods dens retfærdige Princip. Skjøndt jeg naturligvis ikke negter, og navnlig ikke over for det ærede Medlem for Maribo Amt's 2den Valgkreds (Frederiksen), at man kan opstille overmaade smukke Systemer, saa tror jeg ikke, det er muligt som Statsafgift at etablere en Formue- og Leilighedsbeskatning, der i sine Enkeltheder vil vise sig at være retfærdig, uden at have et saadant Apparat, at Gjennemførelsen bliver overordentlig besværlig for Landets Borgere og meget kostbar. En ganske anden Sag er det, naar man indskrænker sig til mindre Samfund, til Kommuner, hvor der saa at sige hos enhver enkelt Mand er en Bevidsthed om, hvorledes hans Nabo's eller Gjenbo's Stilling er; men jeg tror ikke, man er istand til at opstille et almengyldigt System og at bringe det i Anvendelse saaledes, at Beskatningen virkelig bliver retfærdig. Til det ærede Medlem og til flere ærede Medlemmer, der have talt om, at det er en overmaade let Sag at faae en saadan Skat sat igjennem her i dette Thing, maa jeg derhos bemærke, at en af mine nærmeste Forgængere her har haft Leilighed til at overbevise sig om, hvor let det er, medens jeg selv har en meget levende Erindring om de Vanfæligheder, der vare forbundne med at faae en saadan Lov igjennem paa en Tid, da det dog maa erkjendes, at det var nødvendigt at skaffe saadanne Indtægter til Statskassen. Jeg siger Dem, mine Herrer, at jeg tror ikke, at en saadan Lov kan sættes igjennem, ikke en Gang i dette Thing. (L. H. Nielsen: Jo!) Det kommer an paa en Prøve. (G. Petersen: Prøv det!) Jeg har prøvet det og ingenlunde glemte de Erfaringer, jeg bragte med mig derfra. Jeg har prøvet at komme de Herrer's Ønsker i Møde ad en anden Vej, idet jeg har foreslaaet en kommunal Beskatning paa Formue og Leilighed; men vide de Herrer, hvad jeg fik derfor? Jeg fik en meget uvenlig Kritik og blev næsten udgrint derfor, skjøndt Forslaget efter min Mening var meget vel overveiet. Jeg vil nødig sige Noget, som jeg vanskeligt kan bevise angaaende det vedkommende Udvalgs Behandling af denne Sag; men jeg tror dog at turde udtale, at den væsentlig kun bestod i, at man krævede yderligere Oplysninger. Det var Alt, hvad der den Gang kom ud af Sagen, og vide de Herrer saa, hvad disse Oplysninger gik ud paa? De gik ud paa, at alle mulige Repræsenta-